GLYNGØRE VIL GERNE ANSØGE OM

LANDSBYPRISEN 2015

GLYNGØRE

LANDSBYPRISEN 2015

GLYNGØRE

VIL GERNE ANSØGE OM
LANDSBYPRISEN 2015
I REGION MIDTJYLLAND.

GLYNGØRE VIL GERNE ANSØGE OM LANDSBYPRISEN 2015 I REGION MIDTJYLLAND.

På følgende sider og i bilag vil vi gerne fortælle om både store og små tiltag, som borgerne i Glyngøre allerede har sat i gang, og som vi har planer om at søsætte inden for nærmeste fremtid.

Vi mener, at Glyngøre lever op til de kriterier, som man har opsat for at kunne komme i betragtning. Blandt andet har man via lokalt engagement og innovativ tænkning skabt både nogle fysiske nye rammer og nogle sociale tiltag, som spreder ringe i vandet.
Glyngøre by har vist, at et yderområde med svære kår kan knække kurven, hvis den lokale vilje og engagementet er til stede.
Glyngøre oplevede fra 2000 til 2008 en katastrofal udvikling af sit erhvervsliv. Byen med sine 1600 indbyggere mistede på få år over 1000 arbejdspladser og blev ved kommune-sammenlægningen beskåret væsentligt på det kommunale serviceniveau. Alt sammen noget, der førte til en lokal depression og følelse af håbløshed.

Glyngøre ligger meget smukt placeret med sine ”rødder” i vand for enden af den odde, som i hin tid blev benævnt ”stedet ved sumpen ”. Glyngøre har altid bestået af driftige folk, som har skabt verdensberømte firmaer og varemærker som ”Glyngøre” og ”Jamo”. Byen og området havde i mange år været et vækstlokomotiv for Sallingsund Kommune, men i årene 2003 til 2008 gik det helt galt. På ganske få år mistede man de mange arbejdspladser, og byen gik mere eller mindre i chok. Der herskede en tilstand af modløshed og opløsningstendens.

Ud af dette mismod opstod to projektgrupper, som hver satte sig for at vende udviklingen og satse på de styrkepositioner, som de kunne se stadig var til stede. For at lette arbejdet blev grupperne organiseret under Glyngøre Borger- og Erhvervsforening, som siden blev paraplyorganisation for mange af de senere udviklingsprojekter.

Projektgruppen ”Liv på havnen” arbejdede på at udvikle havneområdet, som dels havde nogle tomme bygninger og ud fra projektgruppens vinkel nogle uudnyttede potentialer. Dette udmøntede sig i ”Masterplanen for Glyngøre Havn”.

Projektgruppen ”Vildrosen” dannede på baggrund af erfaringer omkring masterplanen for Glyngøre Havn et endnu større projekt, der udmøntede sig i en masterplan for hele byen og lokalområdet: ”Glyngøre up to date”.

Begge grupper arbejdede med det fysiske miljø, men projektgruppen Vildrosens masterplan for hele byen betrådte den farlige vej at stille spørgsmål og foreslå løsninger til lokalsamfundets sociale problemstillinger.

VI HAR ØNSKET AT:

- bremse den negative befolkningsudvikling
- at skabe nye arbejdspladser som fundament for fremti dig udvikling

VI HAR VALGT AT FORTÆLLE HISTORIEN OM:

- Hvad vi gjorde
- Hvad vi har opnået
- Hvad der i fremtiden skal gøres

VI HAR SKILT DET OP I 4 AFSNIT, HVOR VI BEHANDLER:

- **Det fysiske miljø,**
- **Det sociale miljø**
- **Erhverv**
- **Fremtiden**

DET FYSISKE MILJØ

Glyngøre har en smuk placering, men som projektgrupperne var bevidste om, så hjælper det ikke, hvis man ikke udnytter de styrkepositioner, der ligger heri. Det har vi bl.a. gjort igennem planlægning og visualisering af grønne korridorer gennem byen, byparker og flere byggeprojekter, som enten er afsluttet eller undervejs.

I det fysiske miljø ligger nogle af vores største styrkepositioner, havnen og fjorden er meget vigtige faktorer heri. Begge projektgrupper har arbejdet med at identificere vore styrkepositioner og udnytte dem til vores fremtids forsikring. Her lægger vi meget vægt på udvikling af vores turist- og oplevelsesøkonomi på havnen i samarbejde med havnens virksomheder. Det har udmøntet sig i, at vi i dag har Limfjordens Hus, Medborger- og forsamlingshuset Æ Kassehus, ny servicebygning for sejlere og andre gæster samt udbygget klubhus i sejlklubben. Disse er alle kommet til ved, at vi selv har skaffet finansieringen. En finansiering, som er skabt ved private indskud og vores søgning hos diverse private og offentlige fonde og puljer.

Vi har i hele denne proces sørget for at bevare det historiske og kulturelle miljø. Dette udmønter sig i, at vi har brugt de gamle bygninger og renoveret dem nænsomt, så de har kunnet bevare deres oprindelige præg.
Det sidste skud på stammen af fysiske projekter er Salling Aqua Park, som er vedlagt i bilag. Dette er et projekt, som vil sætte ikke bare byen og Skive Kommune, men også hele Limfjordslandet i fokus. Et bevis på, at man som lille by også kan være med til at præge en udvikling, hvis bare man udnytter sine styrkepositioner. Første fase Salling Dykkerpark er nu realiseret og indviet af HKH Kronprins Frederik i maj 2013. Første fase indeholder bl.a. et stenrev, som er med til at forbedre miljøet i Limfjorden. Anden og tredje fase er undervejs, hvor Skive Kommune har støttet udarbejdelse af forprojekt/præsentationsmateriale med 200.000 kr..

Nogle af vore realiserede fysiske projekter er,

- Limfjordens Hus – restaurant, butik og turistinfo
- Æ Kassehus - forsamlingshus
- Servicebygning
- Udvidelse af klubhus til sejlklubben
- Ny infrastruktur (Kassehusvej)
- By Park – indviet maj 2014
- Bykunst (3 store stenskulpturer ved indkørslen til byen)
- Havnekran til fiskerne og andre lokale brugere
- Dykkerpark – 1. fase af Salling Aqua Park

Igangværende projekter:

- 2. og 3. fase af Salling Aqua Park – havneudvidelse og maritimcenter (planlægningsfasen er økonomisk sikret)
- placering af fire store træskulpturer fra symposium på Træmuseet i Oddense
- oprensning og frilægning af Ringsøen
- anlæggelse af strandpark/strandpromenade

DET SOCIALE MILJØ

Vildrosen var fra starten af bevidst om, at man kan bygge lige så meget fysisk miljø, man vil, men hvis det sociale ikke følger med, nytter det ikke noget.

Derfor har Vildrosen afholdt borgermøder flere gange i 2010 og 2011 med idékonkurrencer, foredrag og informationer. Alle med henblik på at få information fra borgerne, men også for at sørge for at have disse med i udviklingen. Tilslutningen har været ganske overvældende, vi har haft mellem 400 og 800 mennesker med til møderne. Disse borgermøder er siden fulgt op med info- og debatmøder i samarbejde med Glyngøre Borger- og Erhvervsforening, sidst i oktober 2014, hvor efterlysning af gruppedeltagere og hjælpere resulterede i ca. 40 tilkendegivelser, et tegn på, at borgerne gerne vil være med til at løfte opgaverne i flok. Dette er forudsætningen for byens høje aktivitetsniveau.

Da Vildrosen udformede deres masterplan, lavede man en stor spørgeskemaundersøgelse, hvor man fik svar på mange sociale spørgsmål, bl.a. kom det frem, at over 60 % af Glyngøres befolkning ønskede mere socialt samvær. Det lagde grundstenene til nogle sociale tiltag, hvor Glyngøre Sildefestival (vedlagt i bilag) og Kas Kafé med op til 300 deltagere hver den første fredag i måneden 9 gange årligt er nogle af de tiltag, der er iværksat. Desuden arrangerer borgergrupper Dinnerwalk i foråret, hvor ca. 200 borgere mødes på tværs af bekendtskabskredse og fester sammen, og Oktoberfest i efteråret. Begge dele har nu eksisteret i 3 år. Glyngøre har oplevet et fantastisk engagement og udvikling af de sociale kapaciteter.

Byens befolkning har desuden været opmærksom på tilflytteres behov. Derfor er der nedsat en gruppe, der tager imod tilflyttere med informationer om byens tilbud og mulighed for at møde mennesker, der deles interesser med. Ejendomsmæglerne og udlejere er i besiddelse af materialet for at potentielle tilflyttere kan været orienteret om byens muligheder. De handlende, foreninger og erhvervsdrivende i Glyngøre har desuden sponsoreret gaver for mange hundrede kroner til den pakke, som tilflyttere tilbydes.

De unges behov har fra starten været et fokuspunkt. Derfor deltager et medlem fra Glyngøre Ungdoms Forening i bestyrelsesmøderne i Glyngøre Borger- og Erhvervsforening for at komme med input omkring de unges behov. Desuden samarbejder de unge med Kas Kafe-gruppen om arrangementer direkte henvendt til de unge.

Vildrosen har også i sit arbejde erfaret, at man tit mangler informationer i lokalsamfundet. Derfor har man lavet en platform i form af hjemmesiden www.glyngøreby.dk. Denne hjemmeside indeholder alle de oplysninger, som borgerne har behov for. Samtidig har man en kalender, hvor alle kan få optaget arrangementer. Hjemmesiden har forbindelse til 3 informationsskærme, som er sat op i byens ”krydsfelter”. De fortæller hele tiden om de seneste tiltag og nye aktiviteter i byen.

De vigtigste resultater er:

- Stor viden om, hvilke behov byen og lokalområdets befolkning har
- Oprettelse af mange arbejdende grupper omkring:
  - Dinnerwalk
  - Oktoberfest
  - Ringsø
  - Strandpark
  - Tilflyttermodtagelse
  - Salling Aqua Park
  - Julearrangement for børn
  - Turistguide
  - Gratis kaffeborde tre lørdage i juli måned
  - Juleudsmykning af byen
  - Sildefestival – nu på 5. år
  - Kas Kafe med ca. 250 deltagere 9 x årligt
- www.glyngøreby.dk – ny hjemmeside
- Informationsskærme
- Velinformeret befolkning
- Optimisme og sammenhold
- Oprettelse af surfafdeling af Sallingsund Sejlklub
- Oprettelse af kajakafdeling af Sallingsund Sejlklub

På vej:

- Energigruppe, der i februar 2015 begynder arbejdet med at overveje, hvilke unikke energitiltag, der kan passe til Glyngøre og bidrage til mindre CO2 udledning

ERHVERV

Det fysiske og sociale miljø er vigtige parametre for vores udvikling. Men vi mener også at kunne uddrage den lære fra andre steder, at et voksende og driftigt erhvervsliv er endog meget vigtigt for en bys eksistens og bosætning. Derfor har Vildrosen haft dette punkt som et vitalt delmål for at nå vore foreløbige mål. Vildrosen har dannet et koncept, som hedder BIG – Business Innovation Glyngøre. BIG er dannet i fællesskab med virksomhederne i området og har udnyttet de gamle fabriksbygninger til at starte et iværksætterhus.

Sammen med ejerne af huset har man ligeledes lavet et koncept for virksomheder, så de kan starte op på meget favorable og fleksible vilkår.

Vi har på 2 år fået 40 nye virksomheder til byen, samtidig har vi på 6 måneder fået fyldt vores iværksætterbygning med 10 iværksættere. Vi oplever stærk vækst i nogle af vore virksomheder, og vi har præsteret at kunne tiltrække højteknologiske virksomheder til Vandkantsdanmark.

De vigtigste resultater er:

- Iværksætterhus - JamoHuset
- 40 nye virksomheder
- 10 nye iværksættere
- BIG organisationen
- Erhvervsforum Glyngøre NET
- Erhvervskoncept for udkantsbyer, som er bevist virker
- BID – Business Innovation Denmark – nyt forretningskoncept med fokus på oprettelse af lokale virksomheder og arbejdspladser, se http://www.bidenmark.com/#!historienbag/cfvg

GLYNGØRE

FREMTID

En by drives ikke udelukkende af en kommune eller region, men den drives primært af borgerne. Det offentlige stiller service til rådighed, men det er borgerne, som skal gå forrest i udviklingen. At man så i samarbejde med det offentlige kan løfte projekter og udviklingen yderligere er kun med til at understrege, at samarbejdet mellem borgere, virksomheder og det offentlige er metoden, der kan udvikle landsbyer. Det er den vej, som Glyngøre har gået og vil gå ind i fremtiden.

Vores fremtid er vi også fortrøstningsfulde overfor, fordi vi har skabt en organisering af byen. Vi er mange grupper organiseret under Glyngøre Borger- og Erhvervsforening, som arbejder med mange forskellige projekter, men som alle har et fælles mål: at gøre Glyngøre til et endnu bedre sted at bo. Samtidig har vi udviklet vores egen strategi for vores arbejdsform, der gør, at vi ikke går ”død” i små problemer, men hele tiden arbejder fremad.

Vi er kommet langt, vi har realiseret projekter for ca. 15 millioner kr., vi har skabt virksomheder og opbygget en social og samfundsmæssig kapital, hvorpå vores fremtid kan bygges

DERFOR
Glyngøre mener, at vi har noget at tilbyde andre. Vi har snoet os ud af dødsspiralen og bevist, at det kan lade sig gøre. Vi har skabt nye fysiske rammer på egen hånd, vi har skabt social- og samfundskapital, vi har bevist, at man i yderområder kan tiltrække virksomheder, og vi har formået at standse en negativ udvikling i bosætning.

Glyngøre mener, at vi kan vise vejen for andre byer, vise hvordan man skaber fornyelse og udvikling ikke bare på det fysiske plan, men også på det sociale plan og derved skabe forankring og et ordentligt sted at bo.

Bilag:
- Masterplan Glyngøre Havn
- Masterplan Vildrosen ”Glyngøre Up2Date”
- Salling Aqua Park
- Tilflytterbrochure
- Sildefestival flyer